

DÉLVIDÉK

Z O M B O R, 1943. január 14.
Csihás Benő u. 3. III. évfolyam, 10. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés egy óra 3.20, negyedévre 9.20 P.
Levél cím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

Felemelték Zomborban a zsír fejadagját

A sztalingrádi szakaszon a németek lerohanták az ellenséget

Súlyos páncélos csaták a Kaukázusban, a Don vidékén és a Don kanyarban. Sztalingrád vidékén a légi erő is beavatkozott a harcokba

Giraud csapatai megsemmisítő vereséget szenvedtek Tuniszban

Az amerikaiak a franciákat küldik a veszélyeztetett első vonalba – Libiában a homokviharok ellenére is folyik a nagy páncélos csata

Nem lesz dohányhiány Magyarországon

Keleten a hadihelyzet a változó támadások és ellentámadások során folytonosan hullámzásban van. A hadijelentésekből nem lehet pontos képet alkotni, hogy hol, melyik városnál folyik az ádáz küzdelem. A szovjet Milerovot említi, s a németek is jelentik, hogy itt súlyos támadásokat vertek vissza. A kaukázusi front egész hosszában tombol a páncélos csata. A megfagyott talaj igen alkalmasnak bizonyul a gépesített osztagok harcbadobására.

A téli háboru rendkívül nagy kitartást követel a harcoló felektől. Különösen a támadó bolsevistáktól. A téli hadjáratot érdekesen jellemzi Hasse Pál tüzér tábornok a Berliner Börzenzeitungban. A cikkíró kijelenti, hogy Németországot az idén nem lepte meg a szovjet offenzíva. A német katonák jól felszerelve, erősen kiépített védőállásokban várták a támadást. Hasse leírja a keleti arcvonalon lévő állásokat, amelyet szerinte nem lehet összehasonlítani a világháborus francia állásokkal. A keleti arcvonalon csak támaszpontokról lehet szó. Ezek között üres terület húzódik. Ezt a területet a másik támaszpont fedezi oldalozó támadások ellen, s a támaszpontok mögött sorakozik fel a tartalék.

Sohasem lesz elkerülhető, folytatja fejtegetéseit a katonai szakértő, hogy az ellenség be ne törjön az ilyen állásrendszerbe. Pergőtűz után a rohamozó gyalogság behatolhat az üres sávba, de azt a támadást aztán megállíthatja az oldalozó támadás, amely a másik támaszpontból zúdul az ellenségre. Ilyen betörések alkalmával az ellenség utánpótlásában nehézségek támadnak és nagy veszteségeket kénytelen elszenvedni emberben és hadianyagban egyaránt.

Vácsolja Hasse tábornok a harci terület mögötti részek életét. A szovjet front mögött millió és millió aszszony, gyermek és aggyastyán van kitéve az éhhalálnak. Ezek itt csak korlátolt ellátásban részesülhetnek.

Épen ezért, folytatja, ennek a téli hadjáratnak végső kimenetele elé bizakodással tekinthetünk és nem szabad tragikusan venni a helyzetet. A tavasszal elválik majd, hogy a Szovjetnek mennyi ereje maradt még.

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda harctéri jelentése igen élénk harcokról számol be. A szovjet tömegtámadásait a németek és a szövetséges csapatok minden vonalon visszavetették. A bolsevisták a támadások során 100 páncélost, 64 nehéz löveget és 52 repülőgépet veszítettek. Német részről csak egy gép elvesztését jelentik.

A német repülőgépek anyagraktárokat bombáztak sikeresen. A harcok súlypontja Sztalingrád környékén van, ahol husz fokra süllyedt a hőmérséklet. A nagy hidegben és a védők tüzeiben hiába támogatta a szovjet gyalogságot a nagyszámú páncélos kötelék, a roham megakadt. Ezen a szakaszon a németek ellentámadást hajtottak végre és lerohanták az ellenséget. A harcok során 28

páncélost megsemmisítettek és több Sztalin orgonát zeákmányoltak.

A vezéri főhadiszállás

csütörtök délután a következő hadijelentést adta ki a Német Távirati Irodának: A Kaukázus nyugati részében az ellenség előző napi súlyos veszteségei után csak szórványos támadásokat intézett a német vonalak ellen.

A Kaukázusban, a Don vidékén és a Don kanyarban az ellenség támadásai kudarcra végződtek. A németek itt 26 páncélost megsemmisítettek. Sztalingrád vidékén hősiességgel harcolnak a német csapatok és több páncélos támadást hártottak el. Itt a légi erő is beavatkozott a harcokba.

Az ellenség a német és magyar csapatok ellen intézett támadásai összeomlottak. Német és olasz vadászok 11 ellenséges gépet lelőttek. A légi erő három bolsevista gépet semmisített meg. Két német gép eltűnt.

Tuniszban visszavertük az ellenség támadásait. Német és olasz gé-

pek ellenséges utánpótlási vonalat és csapatösszevonásokat ugrasztottak szét.

A késő esti órákban brit repülőgépek zavaró támadást intéztek Nyugat-Németországi lakóvárosai ellen. Essen városára több bomba hullott, a polgári lakosságnak veszteségei voltak. Több lakóház megrongálódott, a támadásnak 5 halottja van.

A németek Délkeletanglia ellen intéztek támadást. Bombázták Sunderland kikötőváros katonai berendezéseit.

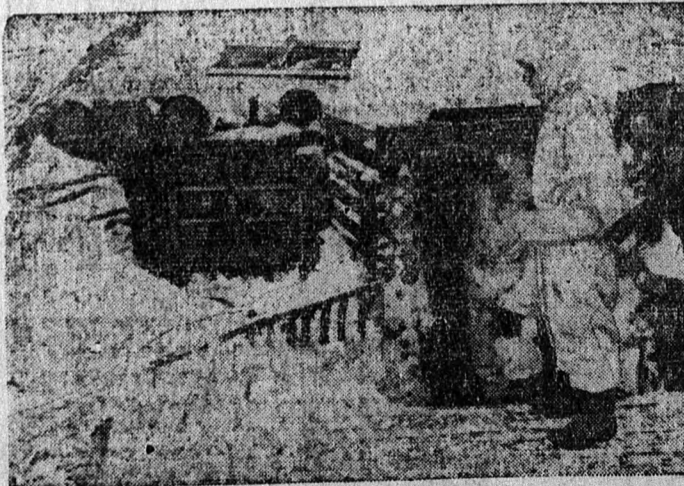
Az olasz hadijelentés

a líbiai harcokról számol be. Itt a homokviharok ellenére is folyik a páncélos felderítő harc. Tizenegy ellenséges repülőgépet lelőttek. Ezek közül 5 gépet az olaszok, hatot pedig a németek lőttek le. Részbe volt a sikerben a negyedik vadászszázadnak is, amely két négymotoros gépet lelőtt. Ez volt a század 500. légi győzelme. Három további gépet a légvédelem lőtt le. Az ellenség lakott negyedik ellen intézett támadást. Tuniszban kudarcra jártak az ellenség támadásai. Az olaszok több ellenséges harcikocsit elpusztítottak. Az olasz repülőgépek bombázták Algir és Bonne kikötőit.

A Távolkeleten

mint az Asahi Sinbun című japán lap írja, heves harc tombol a Salamon szigetek és Új Guinea körül. Az amerikaiak ki akarják használni számbeli fölényüket, s el szeretnék pusztítani a japán támaszpontokat. Ebben a szándékukban azonban megakadályozta őket a japán repülőhősiessége és elszántsága.

A Távolkeletről érkező hírek közül legnagyobb érdeklődésre tarthat számot, amely a csungkingi kormány válságáról szól. Részletesebb jelentések a válság okáról még nem érkeztek.

Ilyen a kiépített téli állás bejárata
Ara 12 fillér

Súlyos csapásokat mér Rommel az ellenségre

Montgomery az elaknásított területen csak óvatosan és nagy veszteségek árán tud előnyomulni

Zürich, január 14.

A „Basler Nationalzeitung” katonai munkatársa a különböző arcvonalak katonai helyzetét mérlegelve azt írja, hogy Montgomery 8. hadseregének magatartása katonai szempontból még kevésbé érthető, mint a tuniszi angolszász expedíciós hadseregé. Montgomery hadseregét ugyanis Rommel tüzérrel felszerelt utóvédjei minden vádinal (kiszáradt folyómeder) újra meg újra feltartóztatják és ezzel lehetővé válik, hogy Rommel lényeges erősítést kapjon Tripolisban. A helyzet mindenesetre azt a benyomást kelti, hogy az északafrikai problémát az angolszászok nem oldják meg gyorsan és erélyesen a legmagasabbrendű hadászati taktika alkalmazásával, mint ahogyan azt kezdetben sokan gyanították, hanem hosszadalmas harcra kényszerülnek az egyre erősödő német elitcsapatokkal, amelyek harci taktika szempontjából kétségtelenül fölébb állnak a még nagyrészt teljesen tapasztalatlan angolszász csapatoknak.

Német részről az északafrikai helyzettel kapcsolatban azt jelentik, hogy Rommel tartalék erői felkerülő tevékenységet folytatnak a 8. brit hadsereg csapásterészei ellen. Nagy összecsapásra azonban nem került sor. A tengely repülőgépei a brit járműszlopok és repülőterek ellen

intéznek eredményes támadásokat és sok üzemanyagraktárt felgyújtanak. A német vadászok a támadások során két Spitfire mintájú angol gépet lelőttek.

Montgomery számára nagy veszteségekkel jár csapatainak összevonása, mert a menetmozdulatok lassúak. Ez a terület elaknásítására vezethető vissza, amiben Rommel szakértőnek bizonyult. Példás munkát végeztek ezen a téren a tengely utászcsapatai. Aknarobbanás következtében Agedabia mellett a brit utászparancsnok is elesett. Különösen félelmetesek az időzített aknák, amelyek sokszor hetek múlva robbannak. Agedabia környékén az aknák miatt az utak járhatatlanok. Az átjárás több szoroszerű úton történik. Természetes, hogy ezeken az utszakaszokon azután torlódás áll be, s ezt kihasználva a tengelycsapat repülői, eredményesen támadják az angol menetoszlopokat.

Montgomeryt ilyenképen súlyos veszteségek érik.

A tengely légiereje is súlyos veszteségeket mér az ellenségre. A repülőtereken, ahol az angolok berendezkedtek, még most is robbannak az időzített német aknák. Ezért az angol hadvezetőség kénytelen volt új repülőtereket építeni.

A tengely egész Északafrikában ura a légitörnek

Giraud csapatai megsemmisítő vereséget szenvedtek Tuniszban

Az amerikaiak a franciákat és az angolokat küldik az első vonalba

Berlin, január 14.

A Német Távíráti Iroda jelenti, hogy Tunéziában az Atlasz hegységtől keletre elkezdett harcok folynak. A franciák több német arcvonal ellen heves támadást intéztek. A harcok még tartanak.

Giraud csapatai megsemmisítő vereséget szenvedtek a németektől.

Tüzérségi előkészítés után indult rohamra a francia gyalogság a német állások ellen. Több páncélost is harcra vetettek a rohamosziágosok támogatására. A támadás azonban a német fegyverek összpontosított tüzeiben elakadt.

16 páncélost kilőttek, a többi visszafordult. A gyalogság is abbahagyta a támadást és visszavonult.

A német gránátosok ellenőrkéssel visszadobták az ellenséget kiinduló állásokon túl. A harcok során több foglyot ejtettek. Ezek elkeseredetten nyilatkoztak az amerikaiakról, akik a mögöttes területeken tartózkodnak és a veszélyes első vonalba a franciákat küldik.

Az amerikaiak hangzatos ígéreteket tettek a háború megkezdése előtt, de ezt nem tartották be. A franciáknak ezen a frontszakaszon elegendő fegyverük sincs hatásos támadásra.

Két francia tiszt, aki fogságba esett, arra kérte a németeket, hogy küldjék ki őket a keleti frontra, a francia önkéntes csapatokhoz.

Szabadonbocsátották Északafrikában a bebörtönzött franciákat

Amszterdam, január 14.

A Német Távíráti Iroda közli az amerikai hírszolgálati iroda jelentését, amely szerint Északafrikában szabadonbocsátották azokat a franciákat, akik be voltak eddig börtönözve. Szabadonbocsátották azokat is, akik a meg-

szállítás napján kerültek börtönbe. Ezek a franciák most hivatalt és magas méltóságot kapnak.

ELTUNT A MÁLTAI KORMÁNY LÉGI-TANÁCSADÓJA

Amszterdamból jelenti a Német Távíráti Iroda: A brit hírszolgálat jelentése szerint a máltai kormány légi tanácsadója eltűnt. A Ma-

TURUL FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 325

PÉNTEK-VASÁRNAP

Hulló bilincsek

FŐSZEREPBEN:

**HELENA KARA, TUULINKI
PRANANEN, UUNO LAKSO.**

Pótműsor: magyar és olasz híradók.

ügyi tanácsadó az elmúlt évben repülőgépen indult el a kikötőből, s gépe nem érkezett meg rendeltetési helyére. Valószínű, hogy utközben lelőtték és a tengerbe zuhant.

A BERBEREK HARCOT POLYTATNAK AFRIKÁBAN AZ AMERIKAI CSAPATOKKAL

Berlin, január 14.

A berber szabadcsapatok és az amerikai csapatok között heves harc folyik Afrikában. A berber megátámadták az amerikaiakat, hogy behatolásukat megakadályozzák. A harcok során a berber kezébe nagymennyiségű fegyver és lőszer jutott.

TENGERBE VESZETT EGY ELLENSÉGES HAJÓ 106 UTASA

Amszterdam, január 14.

A Német Távíráti Iroda jelenti: az angol hírszolgálati iroda közlése, amely szerint az északafrikai partokon elhelyezett brit angol hajónak 106 utasa elveszett. A hajó patannarokra, aki a támadás alkalmával megsebesült, szintén meghalt. 102 utas eltűnt, feltehető, hogy ezek a tengerbe veszttek.

ELVESZETT EGY BRIT KORVETT

Amszterdam, január 14.

A Német Távíráti Iroda jelenti: A brit tengerészeti hivatal közlése szerint a Marygold nevű brit korvett elveszett.

Letartóztatták a Windsori herceg barátját

A Német Távíráti Iroda közli az angol hírszolgálat nyomán: Hatal megerősítette, hogy Északafrikában letartóztatták Bedeaux-t, aki a windsori herceg barátja. Közlebbi adatot a letartóztatásról nem közöl az angol hírszolgálat. Hozzáteszi azonban, hogy Bedeaux honosított állampolgár és 1937-ben járt Amerikában, hogy elkészítse a windsori herceg utját.

A SZOVJET TERVEI

Róma, január 14.

A Messagero külön tudósítója jelentést közöl a Balti államok bolsevizálásáról Szovjet megszállás idején.

A Szovjet megszállása alatt százszázalékban bevezette a marxista irányelveket a Balti államokban. Ebből azt a következtetést lehet levonni, hogy a bolsevizmus Moszkva át akarta ültetni nyugatra. Ami megtörtént Rigában, írja a lap, az ugyanúgy megtörténhetett volna Madszidban, vagy Párizsban.

RÉGI BÉLYEGET

európai és tengerentúli, bélyeges régi levelezést vennék gyűjteményekhez.
Dr. Krassó, Budapest, V., Néador utca 10.

JAPÁN TOVÁBBI HAT GYÁRAT ADOET ÁT A NEMZETI KINA KORMÁNYÁNAK

Tokió, január 14.

A Domei iroda jelentése szerint, mint a Német Távíráti Iroda közli, a japán katonai hatóságok további hat gyárat adták át a nemzeti Kínának. A japánok a kínai vizsály után 140 gyárat foglaltak le. Ezek közül már 104 gyárat visszaadtak.

Örömet okoz harctéren küzdő honvédeknek, ismerősnek, ha rendszeresen küldi nekik a „Délvidéket”.

Felemelték Zomborban a zsir fejadagját

Január 16-tól kezdődőleg 10 deka helyett 18 deka a fejadag

A zombori közellátási hivatal közli, hogy a zsir fejadagját Zomborban felemelik. A zsir fejadagja jelenleg 10 dekagram. Január 16-tól kezdődőleg a fejadagot 18 dekagramban állapítják meg.

Ezzel egyidejűleg emelkedik a pótfejadag is. A zsirpótfejadag tehát január 16-tól

nem az eddigi 5 dekagram, hanem 9 dekagram lesz szelvényenként.

A fejadagemelés a város önellátásának folytán vált lehetővé. Ez az intézkedés valószínűleg nagy megnyugvást és örömet vált ki Zomborban.

Régitípusú gépekből áll az angol légierő

Alexander korszerű fegyvereket sürget

(Német Távirati Iroda) Alexander, a brit tengerészeti hivatal első lordja beszédet mondott. Ennek során jelentette, hogy Nagybritannia vesztesége a háborúban már egy jelentős flottát tesz ki. Százezer hajógyári munkással van kevesebb, mint amennyire szüksége volna Angliának. Beszámolt beszéde során a lord a repülőgépanyahajó veszteségekről, vázolta hogy milyen nehézségekbe ütközik gyorsabb hajókat gyártani. A gyorsabb hajók gyártására való át-

állítás a behozatal 18 százalékát csökkentené és ezek során igen súlyos támadásokat kellene elszervezni.

A brit légi fegyvernemről beszélve kijelentette, hogy az angol repülőflotta régi és rossz típusú. Gyorsabb gépekre volna szükség, s ennek érdekében áldozatoktól nem kell visszariadni. Tegyenek meg mindent az angolok, hogy korszerű fegyverekkel lássák a hadsereget, fejezte be beszédét Alexander.

A hajók az élet fonálát jelentik Amerikának

Stockholm, január 14.

A Német Távirati Iroda jelenti: Roosevelt elnök rádióbeszédet mondott a farmerek mozgósításának napján. Az elnök beszéde során kijelentette, hogy a hajók az élet fonálát jelentik

Amerikának. Az Egyesült Amerikai Államoknak sok élelmiszere van szüksége, hogy folytathassa a háborút. Roosevelt az élelmiszert fegyvernek nevezte, amely épen olyan fontos mint az agyu, a repülőgép, vagy a harcikocsi.

Anglia segélykiáltása Amerika felé

Amszterdam, január 14.

A Német Távirati Iroda jelenti: Woolton angol közellátási miniszter beszédet mondott, melyben arra szólította fel az amerikaiakat,

hogy ne hagyják cserben Angliát. Biztosította beszéde során Amerikát, hogy Anglia a részére nyújtott segítséget nem pazarolja el.

Tüntetések Szíriában

Ankara, január 14.

A Stefani iroda jelentése szerint az angol szász propaganda nem járt nagy eredménnyel Szíriában. Aleppóban nem tudták megakadályozni az angolok Ibrahim mohamedán vezér tüntetését. A törzsek meg-

nyerésére hiába küldtek ki embereket. Az amerikaiak propagandatényezőinek fáradsága is kárba veszett, mert nem tudták megakadályozni a forrongásokat. Hír szerint Tripoli és Mossul között az olajvezetéket ismét megrongálták.

Afrikában a politikai helyzet homályosabb még mint a katonai

Stockholm, január 14.

A Stefani iroda angol lapvéleményeket közöl az afrikai helyzettel kapcsolatban. A Stefani jelentése szerint a News Chronicle azt írja, hogy Afrikában a politikai helyzet még homályosabb mint a katonai helyzet. A megszálló csapatok nem működnek összhangban. Eisenhower tábornok szigorú cen-

zurát vezetett be. A helyzet napról napra súlyosbodik. Eisenhower tábornok felhatalmazása alapján üldözik a de Gaullistákat, akiket a Giraud csoport hazaárulóknak tart. Giraud is sok olyan letartóztatást rendelt el, amely rémületet keltett a londoni de Gaullista körökben.

Fokozódik a tengeri csaták hevessége a Távolveleten

Tokió, január 14.

Az Asahi Sinbun foglalkozik a Salamon szigetek és Új Guinea körül folyó harcokkal. Ezek a harcok, írja a lap, napról-napra fokozódnak. Az ellenség számbeli fölényére támaszkodva megpróbálja szétrombolni a japán állásokat. Az ellenség támadásait Japán eredményesen kivédte.

A japán nép csak akkor lesz méltó ezekhez az eredményekhez, mondja tovább a lap, ha továbbra is azon lesznek, hogy a katonáinak kezébe adják a fegyvert.

A NÉMETEK GYŐZELMEBE VETETT HITTET AZ ANGOLOK SEM BECSULIK LE
Stockholm, január 14.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a Daily Mail foglalkozik Anglia balsikerivel. Az elmúlt esztendő sok sikertelenséget hozott írja a lap és nem szabad lebecsülnök Németországnak a győzelembe vetett hitét. Ez a hit nem is alaptalan, mert a Német Birodalom óriási erővel rendelkezik. Tengeralattjárói nap-nap után sikereket aratnak, hadserege pedig töretlen.

Ezenkívül rendelkezésére áll Európa egész munkaereje és ipara. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni szervezőképességét sem.

ÖTVENEZER EMBERRE VÁN SZUKSÉGE AZ ANGOL MEZŐGAZDASÁGNAK

(Stefani) Az angol földművelésügyi miniszter legutóbbi beszéde során kijelentette, hogy új csata küszöbén áll Anglia. A mezőgazdasági hadjárat ez, amelynek szüksége van 500 ezer emberre. Ha ezt nem tudja beállítani a mezőgazdaságba, akkor súlyos válságba jut. Erre azért is szükség van mert erősen csökkent Angliában a tengerentuli behozatal.

TITKOS ÁLLAMTANÁCS TOKIÓBAN

Tokióból jelentik: A császári palotában titkos államtanács ült össze, amelyen résztvett a Tenno is. A császár csütörtökön fogadta Tozsot és a kereskedelmi miniszterelnök több tárgyalást folytatott Nagy Keletázsia vezetőivel.

Tizenháromezer pengőt vittek el a szabadkai Behring szérumintézet pánccs szekrényéből

Ismeretlen tettesek hatoltak be a szabadka. Behring szérumintézet irodájába, a pánccs szekrényt elvitték, feltörték és a pénzt magukhoz véve elmenekültek. A jelek arra mutatnak, hogy a rablást jól szervezett többtagú banda követte el, mivel a pánccs szekrény 7-8 métermáza.

Hajnaltól 2 óra 20 perckor a közpórházi vasuti állomás előjárója tett jelentést a rendőrségnek, hogy a közelben lévő szérumgyár éjjeliőrét megkötözve találták. Amikor körülméztek a telepen, megállapították, hogy a pánccs szekrényt elvitték. Az éjjeliőr elmondta, hogy szokásos körútján volt, amikor több oldalról rátámadtak, lefogták, összekötötték, száját felpeckelték, majd az egyik közeli szalmakazalra dobták. Erős ütés következtében elvesztette eszméletét is.

A rendőrség megállapította, hogy a rablóbanda tagjai az egyik szomszédos ház udvarából elloptak egy parasztszekert, az irodáját elé állították, a szekrényt feltették a kocsira és a kert végébe szállították. Baltákkal szétverték a pánccs szekrény hátsó felét és így jutottak a szekrényben őrzött 13.000 pengőhöz. Az éjjeliőr nem tud a tettesekről közelebbi felvilágosítást adni, mert olyan hirtelen érte az ütés, hogy nem tudott tájékozódni.

Javulás mutatkozik Szabadka közellátása terén

Szabadka város közigazgatási bizottsága dr. Reök Andor főispán elnöklétével tartotta meg januári ülését. A polgármesteri jelentést dr. Mócsy István főjegyző ismertette. A polgármesteri hivatal az új rendelet értelmében felülvizsgálta a katonai szolgálatra bevonultak hozzátartozóinak segélyügyét, mely szerint a segélyösszegeket csaknem 100 százalékkal emelték fel. A közellátás terén javulás mutatkozik. A tüzelőfa szállítás nagyobb mértékben megindult és javulás van a zsir és husellátás terén is. A burgonya ellátás is javul noha ez még nem teljesen kielégítő. Szociális terén is mindent megtett a város vezetősége és

karácsony alkalmával hatszáz gyermeket ruháztak fel.

A polgármesteri jelentést hozzászólások követték, melyek során Sostarecz Ferenc bizottsági tag megemlítette az üzletvezetőség kérdését és hangsúlyozta, hogy Szabadka nem mondhat le az üzletvezetőségről. Erre Bogner József országgyűlési képviselő bizottsági tag azt a megnyugtató feleletet adta, hogy a délvidéki képviselők minden alkalommal hangoztatják Szabadka városnak ezt a kívánságát és minden remény meg van arra, hogy a viszonyok rendezésével meg is kapja az üzletvezetőséget.

HONVÉDEINK ÉLETÉBŐL:

Az elveszett paradicsom

(Honvéd haditudósító század)

— A Don mellé közlekedési rendőrt kellek állítani. — Ez az első gondolatom, amikor hallom, mennyi vállalkozást hajtottak végre honvédeink az utolsó napokban.

Nem mult el éjszaka, hogy meg ne látogattak volna a vörösök állásait a tulsó oldalon, de volt olyan éjjel is, hogy négy-öt járőr is átszúrt és mindegyik értékes értesülésekkel, hadianyaggal és foglyokkal tért vissza.

— Alig tudom már visszatartani az embereket, — meséli nevetve vitéz Hernándy-Berencz György százados. — Általmennének ezek még a tüztengeren is, csak engedném őket. Ugy ismerik már a járást odaát, mint a tulajdon falujuk környékét. Mindennek oka pedig a paradicsom! — ezért van mindez. Ha Gromov tudta volna, mi következik, hej, dehogy nyult volna a mi paradicsomunkhoz...

— A paradicsom? ... Gromov? ... Miféle paradicsom és miféle Gromov? — todul fel bennünk a kérdés.

Aztán tisztázódik minden. Régi história, még a nyár végén kezdődött:

Kezdetben pedig vala a timi áttörés és aztán a lerohanás a Donig. A Don partján pedig valának virágzó krumpliföldek és a virágzó krumpliföldek között, amelyek mint Éden kertje kínálkoztak fel az éhes bakagymor előtt vala egy valóságos kis paradicsom, — a kert tudniillik olyan, amelyben augusztus végefelé ugy piroslottak elő a gyönyörű piros, érett paradicsomok, mint a pipacs. Óriási dolog volt ez itt, a Nyomor birodalmában. Volt is fejedelmi élet bakaországban. A kenyérzsákok mind nehezebbekké váltak a felgyülemelő konzervektől. Senkinek sem kellett a finom portugál szardínia, meg a konzervkolbász. Minek? Ott volt a paradicsom. Csak kenyér, meg só kellett hozzá és kész volt a finom ebéd.

Mindez tartott pár hétig. De ugylátszik, az orosz megirigyelte a komoly jólétet és egy éjszaka ájtött. Egy Gromov nevű hadnagy parancsnoksága alatt egy zászlóaljnyi erővel hídfőt alkottak az innessó oldalon a Don egy kisebb kanyarulatában. Hadászati érdek nem fűződött hozzá, hogy visszaverjék őket a Donon túlra, mert a Donnal szemben levő magaslat a mi kezünkben volt és onnan akármikor beléhetünk az ellenséges állásokat, de a paradicsom bizony odalett. Ott feküdt a drága paradicsomföld a két arcvonat között, a senki földjén. Annóra már nem mentek hátra a mieink, hogy az oroszok hozzájuthassanak a paradicsomhoz. Ha nekem nem, hát nekem sem mondták.

Bolsi szedi, magyar eszi

De attól a perctől kezdve Gromov hadnagnak nem volt nyugta. Nyilván ezerszer elátkozta a perctet, amelyben hídfőalakításra ájtött. Két nap múlva ugyanis vigyorgó legény jött be vitéz Hernándy-Berencz György százados ur fedezékébe és jelentette, hogy foglyot hozott.

A fogoly Gromov hadnagy tisztiszögája volt. Kezében kis zsákot tartott. A zsák tele volt paradicsommal.

— Már éppen indulni akart visszafelé, — jelentette a baka — amikor rajtaütöttünk ökelmén. Előbb megvártuk, míg jól teleszedi magát, tudtuk, addig ugysem lőnek a muszkák. Miért ne hozzunk a százados urnak egy kis friss muszkaszedte paradicsomot?! ...

Csengett a tábor a nevetéstől. Messzi fedezékekből jöttek át az emberek, hogy láthassák a vöröst és megtapogassák a paradicsomot. A muszka meg csak állt és nem értette, miért a nagy vigasság. Másnap két embert hoztak be az előőrsök, harmadnap egy félszakaszt. Mind paradicsomot akart szedni. Az utolsó napon már lövöldözésre is került sor, mert négy géppisztolyos szovjetörzsem biztosította a paradicsomszedést. A vörös paradicsomszedők közül kettő elesett, egy megsebesült, a többi megadta magát.

a Don mellett

De egy szem paradicsom nem sok, annyi sem került a paradicsomra éhes Gromov hadnagy asztalára. A mieink meg szépen mindig elhozták a vörös parancsnoknak szánt paradicsomot — haza.

A végén Gromov megunta a dolgot.

Egy délután egetverő aknázásra riadtak a századok. Zengett a Don partja. Hol itt, hol ott csapott be az akna Kisebb-nagyobb ürmérettű. Egyik a másik után. Rohant mindenki a kémlelőnyílásokhoz.

— Mit lőnek ilyen eszeveszetten? Támadás készül?

Telefon csengett, parancsok mentek, hívők, parancsvivők rohagáltak fel s alá a lövészárokból kikészítették a löszert, távcsövek meredtek a tulsó partnak a tüzéség hátrább tüzkészültségbe helyezkedett, a géppuskások és golyószórósok még egyszer megvizsgálták fegyvereiket.

Támadás ilyenkor? Világos nappal? Sik tepepen? Megbolondultak ezek a bolsik? Hiszen innen egy sem megy haza a mamájához? ...

„ADJATOK, HOGY A LEGTOBBET ÁLDOZÓK HOZZÁTARTOZÓIT, GYERMEKEIT MENFI ERŐSEBBEN ÉS MELEGEBBEN OLELJE ÁT AZ OROK HUNGÁRIA KARJA!”

MINDEN MAGYAR CSALÁD KÖTELESSÉGE TÁMOGATNI A HONVÉDCSALÁDOKAT!

Időszerű emlékezés a japánok keletázsiai hadjáratára

Fél éve ura Japán a keletázsiai térségnek

Hátsóindia és a tőle délkeletre fekvő hollandindiai szigetvilág jelenti a Kinai-tenger és az Indiai óceán közti határt. Ennek a vidéknek szinte történelmi erővel kellett csatátérre változni egyszer a japán és brit sulypont ütközésében. Hogyan biztosította magának Japán ezt a térséget?

Már a kezdet meglepően sok eredményt juttatott Japánnak. Hátsóindia egész nyugati és déli része: Thaiföld, Indokina, Malakka és Szingapur vagy önként meghódolt, vagy a japán katonák rohamára beadta derekát. Ezzel biztosították a japán felvonulási terület nyugati szárnyát brit betörés ellen, sőt támaszpontot nyertek az Indiai óceán felé is. Az ezután következő harcoknak Burmában és Hollandindiában nem csak az volt a céljuk, hogy a nyert alaptámaszt kibővítsék, hanem hogy dél felé teljesen elzárják a briteket a Kinai tengertől és sajátmaguknak utat nyissanak Ausztrália illetve a szigetvilág többi része felé. Az északi előnyomulással pedig Csangkaisek Kináját kellett hadászatiilag kikapcsolni. Végül nem kis jelentőségű volt a nyersanyagvidékek megszerzése, hogy ezt a japán hadigazdálkodásban lehessen felhasználni.

Burmában legfontosabb volt az ugynevezett „burmai út” elvágása. Ezt az utat amerikai mérnökök többszázezer kuli segítségével pár hónap alatt építették a legzordabb hegyvidéken keresztül Kína háborus utánpótlási vonalául. Lashio-ból indul ki és a kínai Yünan tartománybeli Kuming-ban végződik. Kezdeti repülőtmadások után a Szingapur elestével felszabdult erők csakhamar előzöltek Rangoon vidékét. Tevékenységüket megkönnyítette Thaiföld hadüzenete Angliának és Északamerikának. A britek eddig lehetetlennek tartották, hogy Burmát az 5000 m.-ig is emelkedő hegyeken keresztül keletről támadni lehessen, de japán katonáknak semmi sem volt lehetetlen: utat robbantottak a sziklák közt harcikocsijaiknak és átkeltek a rohanó hegyi folyókra. Az angolok először Wavell azután Hartley, végül Alexan-

NAGY HUHÓ A PARADICSOMÉRT

De az aknák csak zuhogtak, mint a zápor eső. Az állásokat azonban messze elkerülte valamennyi. Még csak a közelben sem robbantak. Hova lőnek hát?! ...

S akkor, mint a futótűz terjedt tova az árkokban és fedezékekben, ahol lövésrekész kemény markok feszültek a puskák és nehézfegyverek agyára, dagadt, mint a tenger árja, hullámzott, mint a buza végtelen rendje, ha megfujja a szél, szaladt, terjedt a hír:

— Gromov a paradicsomost löveti olyan dühösen!

Három órán át tartott az aknázás. Csattant freccsent, robbant minden. Nyögött a föld, gejzirként szökött a magasba és a visszahulló görgöngyök között pirosan, mint sebesültek vére, folyt szét a drága paradicsom. A C-vitamin! Szegény Szentgyörgyi professzor, ha látná! ...

Azóta pedig áll a harag és áll a harc vitéz Hernándy-Berencz százados és Gromov hadnagy között. A világnézeti ellentéteken túl mint vöröslő posztó ott áll a — paradicsom.

És azt hiszem, ha közlekedési rendőrt állítanak is a Don mellé, sem tehetne sokat. Az utat ugy sem kell mutatni, mert ugyis tudják, a paradicsomot elfeledtetni ugysem lehet az emberekkel.

Egy-egy éjszakai vállalkozás alkalmával törlesztik az adósságot.

A paradicsomért ...

Óvári-Oss József zászlós.

der tábornok vezetése alatt hiába próbáltak ellenállni. Kína több hadosztályt küldött segítségül, akiket a britek rögtön a legveszélyesebb pontokra osztottak be.

A japánok nem siették el az időt. Lépésről lépésre átfésülték és megtisztították a sűrű dzsungelben bővelkedő vidéket és május 1-én bevették Mindalay városát. Ami ezután jött, az már csak a menekülő angol csapatok üldözése volt, amit a japánok azért siették, hogy még a monszun-időszak előtt befejezhessék a hadműveleteket.

A hollandindiai hadjárat a Fülöp-szigetek elfoglalásával kezdődött, hogy támaszpontul szolgáljon a további harcokra. Japán csapatok a partraszállások egész sorát hajtották végre, amelyek egyes állomásai Borneo, Sarawak, Takan, Celebesz és Amboina. Uj fordulatot vett a háború a holland hajóhad megsemmisítése után február 4-én. Megnyílt az út a legnagyobb szigetek felé is. Ejtőernyős és egyéb partra szálló katonák kezébe esik hamarosan Szumátra, Timor, Bali, Banka és még sok más sziget. A gyűrű egyre szorosabb lesz. Felmentő angol, holland és amerikai hajóhadak pusztulnak el Soerabaja és Batavia előtt. Végül elesik az utolsó vár is: Jáva. A kormányzó palotára felroppen a japán lobogó és 93.000 holland katona leteszi a fegyvert. Ami ezután következik, az már csak tisztogató művelet. Azonnal megindul a nyersanyagforrások helyreállítása és teljes kihasználása.

Burma és Hollandindia meghódítása fél évvel ezelőtt pár hónapos hadjárat után fejeződött be. A tengeri csatáktól eltekintve most látszólag nyugalom uralkodik Keletázsiaiában. De biztosra vehetjük, hogy a végzetes csöndben nagy meglepetéseket rejteget Japán a világ számára. (TEK)

KÖNYV

Délvidéki elbeszélők
(a diófa árnyékában)

A Kir. Magyar Egyetemi nyomda kiadásában Herceg János szerkesztésében a múltban hagyta el a sajtót ez az érdekes könyv. Ez a kötet a Bácskában élő elbeszélőiből tartalmazza azokat, amelyek leginkább visszatükrözik az írók egyéniségére és ezen egyéniségeken keresztül a délvidéki irodalmat. Tizenhárom elbeszélő válogatott munkáiból a délvidéki irodalom művészetét tárul az olvasó elé.

Szentteleki Kornél a délvidéki irodalom vezére és tizenkét társa tanúságot tesz a könyv lapjain amellett, hogy egy nép emlékiratát nem törheti le az erőszak. A Délvidék azelőtt Budapesti szellemi hatása alatt állott, Szentteleky Kornélnak tehát a példájával a semmiből kellett valamit teremtenie. Egyetlen támaszuk a kezdeti társalanságban hivatástudatuk volt és a hit, hogy lehetőségükkel a nemzeti eszményeket szolgálják a kisebbségi elnyomatások közepette.

A könyvben a következő délvidéki elbeszélők szerepelnek: Blazsek Ferenc, Börösök Erzsébet, Cziráky Imre, Herceg János, Illés Sándor, Kende Ferenc, Kisbéri János, Kramarits Erna, Kristály István, Latak István, Majtényi Mihály, Szentteleky Kornél és Szirmai Károly.

BLAZSEK FERENC finom derűvel megvilágított novellái a középosztály problémáival népesednek be. Alakjai romantikus légkörben mozognak.

BORCSOK ERZSÉBET igazi kisebbségi író. Minden munkájában a nemzetétől és hazájától elszakított magyarság fájdalmait ír fel.

CZIRÁKY IMRE a tiszamenti magyar paraszti élet hű megjelenítője. Jellemző rá, hogy a kisebbségi élet követelményeinek megfelelően az osztályellentétek kiküszöbölésére előzza irányt.

HERCEG JÁNOS munkáit a mélység jellemzi. Szívesen elmerül a lelkek sokrétű teletelmeiben és ezt olyan könnyed természetességgel teszi, hogy az olvasó szórakozva fogadja el tőle a mélységek nehéz titkait.

ILLÉS SÁNDOR a bácskai paraszt töltés ismerője és történeteit a személyes élmény fűszere hatja át. A nép szeretete és magyrahetszülése cseng soraiiban.

KISBÉRI JÁNOS munkáit az éles logika és bölcséleti hűség jellemzi.

KRAMARITS ERNA a muraközi magyarság írója és igen sajátos ízt ad írásaitól a horvát irodalmi nevelés.

KRISTÁLY ISTVÁN írásaiban a parasztság élete elevenedik meg életerős megfigyelésben. Minden során látszik, hogy a néppel együtt él és érez.

LATAK ISTVÁN munkáiban a pusztai életet másolja felszínével és mélységeivel a megfigyeléssel. Ezért írásainak hatása sokszor megallozhat.

MAJTÉNYI MIHÁLY élmélyedő természet mindamelllett leginkább a realitás hű megjelenítője.

SZENTELEKY KORNÉL prózaíró és elbeszélő. Alakjai élénk jellemrajzok és a jellemekből fakadó helyzeteket élesen mély megfigyeléssel világítja meg.

SZIRMAI KÁROLY műveiben leginkább a délvidéki kisebbségi magyarság sorsproblémái elevenednek meg, némi valószínűságon túl megvilágítják. Gyakran komor színekkel dolgozik. (m. s.)

Amiről érdemes írni:

Zombori egyesületek
és zombori kulturtevékenység

A Népművelési Bizottság munkája

Csak a nagyon alantjáró lelkekkel nem lehet szépségről, jóságról, kulturáról beszélni minden időben. Azok, ha derűs az ég s jól megdolgoz, kacagva fordulnak el a lelki elmélyülést kívánó igazi élvezetétől a Szépnek, Jónak. Tökéletességnek, ha pedig beborult az ég felettük, csökönnyös rövidlátással nem tudnak, nem akarnak felülemelkedni a Szépség, Jóság napsugaras régióiba.

Pedig a valódi szépségek szeretete megnevesíti, összetereleli a lelkeket s ilyen megnevesítő összeterelelésre éppen ilyenkor, világrengések idején van szüksége az emberiségnek!

Akár mennyire alvó város ez a város, a szép-radjongók száma nagy. Ezt bizonyítja egyesületeinek nagy száma, ezt bizonyítja kulturális törekvéseinek multja. Hiszen éppen ez, a kultura szeretetéből fakadó nagy lendület teremtette meg azt a sok egyesületet, melyből (bocsánat, kimondom, mert igaz) már annyi van, hogy a jószándéku kulturálanynak elseje táján valósgos könyvelést kell vezetnie arról, hova is kell még tagdíjat fizetnie? Mert beiratkozott Ő! Ide is, oda is. Ide a maga szórakozására, amoda ilendőségéből, vagy a felesége kedvéért, vagy a főnöke kedvéért, vagy a barátja kedvéért, vagy az alantjai kedvéért, vagy a vallása, vagy a fajtája, vagy a szakmája, vagy a szomszédsága kedvéért, vagy a csoda tudja megállapítani: kiért és miért, de egy biztos: nem jár se ide, se oda, csak fizet, míg meg nem unja. Egy biztos: képtelenség, legalább is akkor, ha a tömörüléstől eredményt is várnak. Az eredmény pedig nyilvánvalóan megállapítható: mivel egy és ugyanazon ember két, három, négy, vagy többfelé szakítva már nem is ember, csak emberke, vagy emberdarab a sokfelé való tömörülgetés eredménye sem eredmény, csak eredményke, vagy még az sem.

Ez sem újdonság Zombor számára, hiszen beszélgetünk róla itt is, ott is. Még olyan hangok is hallatszanak, hogy... tenni kéna valamit! Vannak, akik igen bölcsen azt a mellékkörülmenyt is fontosnak tartják, hogy elvégre Zombor az ország második megyéjének székvárosa! A nemesség pedig kötelező! Vannak mások, akik még bölcsesben arról is beszélnek, hogy milyen szép milyen üdvös gondolat, milyen emberi, milyen magyaros, milyen szép gesztus lenne ha adódnának néha alkalmak, amikor mindenki, aki a városban él és szépre szomjas, együtt hódolhatna a százféle okból ezerféle szagot zombori társadalom korlátai felett, még a véres világ felett is örök uralkodásra hivatott Szép előtt!

Itt következik az, ami Zombor számára újdonság!

Nem régebben alakult meg városunkban a Népművelési Bizottság.

Ne ijedjen meg senki a hivatalosan hangzó száraz címtől! Ez a cím az ország minden megyeszékhelyén fényjelzés! A főváros s az ország legnívósabb kulturintézménye. Nem új egyesület, mert hivatal. Nincsenek kasztokra osztályozott tagjai, mert tagjai a nép, melyért létesült. A nép a szó egyértelmű, nemes magyarozatával, minden élő, aki ember. Ember, a szó egyértelmű nemes magyarozatával: haladnivágyó, tudnivágyó, szépre szomjas lélek.

Munkásságának értékét meg fogja ismerni Zombor lakossága is. Természetesen a kezdeti nehézségei mindig akadályozzák a legszebb, a legnemesebb munka lendületét is.

Nem szégyen, hanem dicsőség számára, hogy célkitűzéseinek eleje, legfontosabbika: a kultura megismerésében hátramaradt tömegek tanítása és nevelése. Csak most indult meg s városunkban, s máris több, mint husz különféle ingyenes tanfolyammal foglalkoztatja a lakosságot. Észszerű és természetes, hogy ezek a tanfolyamok az első évben az alapépítés szolgálatában állnak, de az is természetes, hogy színtben, tartalomban csak gazdagodni fognak az eljövendő évek folyamán.

Mihelyt a vásárolt gépek megérkeznek megkezdődnek a vetített képekkel rendezett elő-

adások. De megkezdődnek az előadások az egyes egyesületekben is, a városban is, a szállásokon is, az iskolákban is, mindenütt, ahova jószándéku embereket tömöríteni lehet. Népkönyvtárakat állít fel olyan helyeken, ahol erre szükség van, ahol olvasókat sejt. Magyar és nemzetépítő a munkája, de Zomborban is, már eddig is több százra rug azon hallgatóinak száma, kik tisztességes állampolgárok, de nem magyarok. A legegyszerűbb munkástól a legkulturáltabb tanult emberig mindenkit magához kíván ölelni, nemzetiségre, vallásra való tekintet nélkül. Előadásait kellő tömörülés esetén a hallgatók anyanyelvén tartja. Díjazást csak az esetben szed, amikor országhírű, vagy világhírű előadót hozat a legkényesebb igények kielégítésére, mint ez a multban is történt s amikor kiadásai a rendezéseket rendkívüli módon felülmúlják. Ez méltányos is.

Mert ilyen nívós, abszolút kulturálményt jelentő előadásokra is szükség van városunkban. Ennyivel tartozik önmagának a megyeszékhely rangján álló város is és magasabb kulturálményekkel rendelkező számos lakója is!

A Népművelési Bizottság, melynek tagjai a város első kulturembereiből választottak, tisztában van azzal, hogy soknyelvű város lévén, magasabb igényeket kielégítő előadásai között elsőrangú szerepet kell juttatnia a mindenki által egyformán élvezhető zenének, éneknek. Ezért hívta meg legutóbb az ország egyik legelső énekesét: Koréh Endrét. Akik végighallgatták dal- és áriaestjét, a legnagyobb elragadtatással beszélnek róla. Mégis, meg kell állapítanunk, sokan hiányoztak erről az estről, akiknek ott kellett volna lenniük! Felesleges lenne arról vitázni most, hol a hiba: a rendezésben-e, a gyenge hirverésben-e, vagy az álmos város közönyében. Legyen jobb a rendezés, legyen hangosabb a hirverés és ébredjen fel mindenki, akit kulturálmánya nemcsak méltóvá tesz, de arra egyenesen kötelezi is, hogy az ilyen, reprezentatív jellegű, rika műelvezetet nyújtó estélyen ott legyen! Banális hangzik talán, ha így fejezzük ki: dívatot kell csinálni abból, hogy a Népművelés magas nívóju előadásain ott illik lenni!

A következő kulturest dítrói Csibý Józsefnek, a Zeneművészeti Főiskola tanárának, az országshírű zongoraművésznek hangversenyen lesz e hó 20-án, szerdán, a városháza dísztermében, este 7 órai kezdettel.

Hatalmas falragaszok már hirdetik, magyar német, szerb, bunyevác urak és hölgyek külön felkértettek a kulturesemény propagálására, jegyeket a várositanak, elővételben Schlotzer könyvtárban is kaphatók. Az est és a neves művész ismertetésével vasárnapi számunkban külön foglalkozni fogunk.

Ha valami még hiányoznék ahhoz, hogy teljes legyen a sikere az ilyen, ritka kulturcsemegél jelentő estnek, ám érezze egy kevéssé minden nagyobb kulturáju zombori lakos a magának is ezt az ügyet és kövessen el mindent, hogy az idők és események felett uralkodó örök Szép élvezetében, hódolatában emberekként találkozhassunk.

Czy.

FILM

TURUL FILMSZÍNHÁZ.

Hulló bilincsek

A finn szabadságharc monumentális filmje. Franciás rendezés, amerikai méretek, északi fényképtechnika. A Hulló bilincsek a legendás finn nemzet hőskölteménye. Képek ádáz harca, a bolsevista forradalom szörnyűségei közepette szövődő romantikus szerelem. Finnország felszabadulása, legendás finn harcosok küzdelmei. Ezt a minden jelenetében érdekes, izgalmas filmet péntek szombat, vasárnap vetíti a Turul Film színház.

Hírek:

AZ OTI KORZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — UGYELETES VÁROSI ORVOS: Dr. Lackner Lajos, Trefort utca 4. Telefon: 188. — UGYELETES GYÓGYSZERTÁR: Aranvkereszt Deák Ferenc krt.

Magyar hősök

Öneláldozó magatartásával vívta ki előjárói és bajtársai elismerését Nagy Kálmán őrmester, egyik zászlóaljunk csapat-csendőr tiszt-helyettese.

1942. augusztus 7-én súlyos harcok folytak Sztorozsevoje község birtokáért. A nagy tulerőben lévő ellenség már-már bekerítette a községben küzdő horvándzászlóaljat, s mivel kéznél lévő közeli tartalékok nem álltak rendelkezésre, szinte kilátástalannak látszott, hogy a zászlóalj kiszabaduljon válságos helyzetéből. Nagy Kálmán őrmester felismerve a zászlóalj válságos helyzetét, külön harccsoportot hevenyészített a zászlóalj törzsembereiből, szembeszállt az ellenség átkarolására küldött osztagaival s a kifejlődött közelharcban halálmegevető bátorsággal küzdött. Bár balkarján súlyos sebet kapott, újból és újból szembeszállt az ellenséggel, mind addig, amíg a fenyegető oldaltámadást visszaverte.

Deák főispán ünneplése. Deák Leó dr. Bács-Bodrog vármegye és Zombor város főispánját születésnapja és beiktatásának évfordulója alkalmából számosan keresték fel szerencsekívánataikkal. A vármegyei tisztviselők nevében vívő dr. Bajsay Ernő alispán üdvözölte meleg hangon a főispánt.

Aláírták a Falcione alapítvány ajándékozási okmányát. Ismeretes, hogy Falcione Sándor 160 hold földet ajándékozott a városnak abból a célból, hogy azon másodfokú gazdasági iskolát létesítsenek. Az alapítvány ajándékozási okmányát ünnepélyes keretek között írta alá az ajándékozó és felesége Deák Leó dr. főispán, Cserta Péter dr. polgármester, Tóth József dr. királyi közjegyző, Lieli Pál dr. főispáni titkár és Scheib Károly dr. városi főügyész jelenlétében. Falcione Sándor ebből az alkalomból 100 pengőt adományozott a Főméltóságú Asszony akciójára.

Kinevezések a zombori postánál c. alatt negjelent hírünkbe tévedés folytán hiba csúszott. A helyes szöveg így hangzik: Fazekas Albertné és Gróza Sándorné segédtisztnöket segédellenőrzökké nevezték ki.

Új táncanfolyam kezdődik Peczarszky Katalin táncintézetében — a volt Lloyd helyiségben — január 18-án 7 órakor. Beiratkozni lehet minden nap. Tanítás: **HÉTFŐ, SZERDA és SZOMBAT ESTE.**

Bajtárskutató. Schneider Antal, asztalosmester, Órszállás, Fő-utca 182, keresi bajtársait, akik 1917—18. évben a 40. hadosztály géppuskaszázadában vele együtt szolgáltak, és kéri címüket néki mielőbb megküldeni sziveskedjenek.

Ingyenes trachoma-rendelés Zomborban. A belügyminisztérium dr. Brand Imre klinikai tanársegédet, mb. kórházi szemészfőorvost Zombor város trachoma orvosi teendőinek ellátásával bízza meg. A trachoma gondozó az új egészségházban fog működni. Ennek megnyitására is ingyenes kezelésben részesülnek Zombor trachomás betegek kedden, szerdán és csütörtökön d. e. 8—9 óráig a városi kórház szemészeti ambulanciáján.

Teadélután Órszálláson. Tudósítónk jelenti: A Turáni Vadászok órszállási szervezete f. hó 17-én teadélutánt rendez a szervezet helyiségében. A teadélután jövedelmét a Vöröskeresztnek juttatják.

Távházasság Kulán. Tudósítónk jelenti: Nagyszámú közönség előtt történt meg Kulán az első távházasság. A fronton küzdő Huzovits Lajos honvéd kötött házasságot Kalmár Ilonával. A házassági tanúk dr. Csehy János főszolgabíró és Rigó István voltak.

Szarvasbikát fogtak Órszálláson. Tudósítónk jelenti: Heintz István tanyája közelében az egyik béres egy szarvasbikát látott futni. Szemmel kísérte és látta, hogy az állat alig párszáz métert futott, majd összeesett. A béres odaszaladt és akkor látta, hogy az előbb még teljes sebességgel iramodó állat kimmult. Az állatorvosi vizsgálat megállapította, hogy az állat szíve szakadt meg a nagy iramtól s így hirtelen meghalt. A húst nyolcven osztozták ki a község szegény családjának.

A mentőautó elütött egy embert Ujvidéken. Az ujvidéki mentőautónak Dunagálos községből kellett volna egy sérültet Ujvidékre szállítani. Mire a mentőautó kiért, a sérült már meghalt és így üresen jött vissza. A kocsit Alagyi Mihály vezette. Alagyi és kíséretében lévő Szabolcsi András nevű tüzoltó az úton néhány pohárka pálinkát ivott az egyik vendégülöben, ami úgy látszik megértett a sofőrnek, mert a városban sétakocsizásra indult. Eközben üttette el Zana Jánost, aki a sikos úton kis szármárgatót vezetett. Szerencsére Zana nem szenvedett súlyos sérüléseket. A sofőr ellen megindult az eljárás.

Hirtelen halál a bácsalmási községében. Tudósítónk jelenti: Walter György bácsalmási gazda a községháza előtt hallgatta a szokásos kidobolásokat, mikor hirtelen rosszul lett. Az emberek a községháza épületébe vitték, ahol meghalt mielőtt az orvos és hozzátartozóit értesítették volna. Halálát szívizélhűdés okozta.

A Turáni Vadászok kulai szervezete fennállásának egyéves évfordulóját ünnepli. Tudósítónk jelenti: A Turáni Vadászok kulai szervezete a napokban üli meg fennállásának egyéves évfordulóját. A szervezet az elmúlt évben minden tekintetben nagyarányú munkásságot fejtett ki és tökéletesen megfelelt céljának. Minden alkalommal támogatta a polgári és katonai hatóságokat és ellátta a nemzetvédelmi munkát. Az egyesület ügyvezető elnöke Futó András. Elnök: Pokrecz Emil mérnök, alelnök Vitsek János gyógyszerész, jegyző Rudasi Ferenc, titkár Kanyó Ferenc, Kovács Dezső, pénztárnok Rigó Ferenc, Schmitcz József. Az egyesület helyi szervezete fejelemvezett századaival résztvett minden ünnepségen. Tagjai közül mintegy nyolcvanvan, fáradságot nem kímélve 1942. június hó 1-től szeptember hó 1-ig ellátták a gabonaörzési szolgálatot, majd aratás után a gabonaraktlarak őrzését. A gabona őrzés megszervezője Holló József, főispáni elismerésben részesült. December hónapban karácsonyra ünnepélyt rendeztek a szervezet otthonában. Az ünnepi beszédet Futó András mondta, Holló József megemlékezett a fronton küzdőkről és közreműködött a szervezet zenekara. Ezután a küllán elhelyezett székely iparostanoncokaj ajándékozták meg.

Százszázalékos a pótdó Ujverbáson. Tudósítónk jelenti: A községi előjáróság az 1943. évre szóló költségvetési tervezetet elkészítette. A költségvetési tervezet elkészítette. A költségvetési előirányzat 437.608 pengő kiadási tétellel szemben 231.448 pengő bevétel mutat és a hiányzó 206.160 pengőt 100%-os pótdóval fedezik.

Belefutott a kacsaszatába. Lakatos Józsefné hérpusztai asszony megcsuszott a sikos kövön és ráesett a befagyott kacsaszatára. A jég alá került és megfutott.

Felrobbantották Giono házat. Vichyből jelentik: Jan Gionónak, a nagy francia népi költőnek macesquei háza alá a keddre virradó éjszaka bombát helyeztek, amely az éjszaka folyamán felrobbant. A költő háza rombadólt, emberéletben nem esett kár. Giono az utóbbi időben szót emelt a francia—német együttműködés érdekében.

Nem lesz dohányhiány Magyarországon

Az utóbbi napokban a dohányosok körében halmozási láz lépett fel. Többen föl havi szükségletüket is beszerezték, mert a havi hírek terjedtek el, hogy nincs elegendő dohány. Beavatott helyről nyert értesülés szerint a fogyasztás az idén csaknem megkétszereződött, de ennek ellenére van elegendő dohány a fogyasztás zavartalan ellátására. Lesz tehát továbbra is elég dohány, s nincs semmi ok arra, hogy halmozási lázba essenek a dohányosok.

A Torinó ellen intézett légitámadások áldozatainak száma. Rómából jelentik: A Torinó ellen intézett angol légitámadások áldozatainak száma a háboru kitörése óta 503 halott és 547 sebesült.

Lebrun birtokán tartózkodik Bernből jelemti a Stefani iroda. Lebrun volt köztársasági elnök még mindig Grenoble közelében fekvő birtokán tartózkodik.

Rágalmazásért elítélték gróf Apponyi György képviselőt. Budapestről jelentik a MOT: Apponyi gróf országgyűlési képviselő ellen sajtó rágalmazásért indult eljárás. A képviselő az egyik lapban megismételte a képviselőházban tett kijelentéseit, amelyben azzal vádolta meg Gyidófalvy Pál volt MLSZ kormánybiztosot, hogy a zsidókérdésben elfogultan intézkedett, s mint Hódmezővásárhely tanácsnoka és kinevezett főispáni titkára, szikkasztást követett el. A bíróság a képviselőt bűnösnek mondta ki és kétezer pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

A Magyar Erő képes hetilap olvasóbarora a január 13-án megjelenő számában köszönti a Főméltóságú Kormányzói párt abból az alkalomból, hogy unokájuk, Istvánka második életévét tölti be. A gyermek életének kedves epizódjai örökíti meg születésétől két éves koráig a képes hetilap bájos képsorozata. Képriportok számolnak be a világháboru harctereiről, légvédelmi tüzérsegünk harcéri kiváló teljesítményeiről. A hadiesemények foglalása különleges rendszerű térképekkel váltik könnyen érthetővé. A »Nagyvilág« című képsorozat az elmúlt hét kiemelkedő világpolitikai eseményeiről tájékoztatja az olvasót, a bő bel-földi képsorozatok pedig mindarról tájékoztatnak, ami egy hét alatt történt hazánkban. Kiemelkedő nagy képes riportok: »Tél a falvakban« és »Élet a föld alatt«. Előbbi a magyar falvak üzenetét viszi a távoli harcmezőkön küzdő honvédeknek, utóbbi nagy képsorozat az északafrikai Gariani várost ismerteti. A város 80.000 lakója kivétel nélkül a föld alatt él. Színház, sport, humor, keresztretjvény és irodalmi rovat teszi páratlanul gazdaggá a Magyar Erő legújabb számát. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet krt. 7. III. emelet.

Saját tehenei gázoltak halálra egy gazdát. Megrendítő halálos szerencsétlenség történt a zempléni vármegyei Bodrogfalom községben. Szabó Mihály 72 éves gazda a kora reggeli órákban fáért indult az erdőbe. Két tehénét a szekérbe fogta, de a fordult ki az udvarból, a jószágok valamitől úgy megijedtek, hogy rohanni kezdtek végig az utcán és magukkal rántották a szekér rudját tartó idős gazdát is. Futás közben a két tehén a szekér alá teperte Szabó Mihályt, akin a kocsikerekei keresztülgázoltak. Hozzáértartozói azonnal orvosért futottak, de mire a segítség megérkezett, Szabó belső vérzés következtében kiszívott.

Elkészült a világ leggyorsabb függővasútja. Párizsból jelentik: A francia d'Iserre ismert téli üdülőhelyen üzembe helyezték a világ leggyorsabb függővasútját. A vasut egy 1850 méter tengervíz feletti magasságban lévő völgyből indul el és egy 2581 méteres magaslatra vezet. A két és fél kilométer hosszú utat a vasut átlagosan 2,5 méteres másodpernyi sebességgel teszi meg.

Közgazdaság

Olajmagtöbbtermelés Bácska lenföldjein

Irtó: Medveczky Károly m. kir. gazdasági főtanácsos

Országos fontosságu az olajmagtermelés hozamának fokozása a magyar termőföldön honvédelmi és ipari célokra; étel zsírok készítésére; a szappangyártás előmozdítására és e mellett olajpogácsa, mint tejteltető takarmány előállítására. A termő területeket beilleszteni lehet a kötelező 7%-os elrendelt ipari növények területébe, ahová beleszámítanak a cukorrépa, dohány, fonalnövények és az olajmagvak is. Ezek sorában korai vetésű olajlenmag, mák és őszirépen kívül a későbbben vethető olajtök, napraforgó, és a hideg iránt kissé érzékeny szójabab is. A repülőgépekhez nélkülözhetetlen ricinus mag az ország melegebb fekvésű kijelölt vidékein, főleg a nagyobb gazdaságokban szerepel két %-os arányszámmal. Utóbbiból most korábbi érésű alacsonyabb szárú és túske mentes biztos termésű változatokat nemesítettek ki. Most van ideje a termelő gazdaközönségnek kiválasztani a földjei minőségéhez, helyi viszonyaihoz és munkaerejéhez legjobban megfelelő olajmagterményt és szerződés kötése mellett a „Futura” megbízottjainál igénybe venni a költségen vetőmagkedvezményt az olajpogácsa járandóságot tejteltető takarmány, a holdankénti 30 kg. péstisót mielőbbi szállításra és a júliusban kiutalás alá kerülő 50 P.-ös előleg termetelési költséget kataszteri holdanként.

A jobb termőerejű gáztól mentesített fekete-földi talajokra igen ajánlatos az olajlenmag elvetése. Kővérebb fekvésű földeken, ahol a répa jól diszlik és megterem, 100 kg. szuperfoszfát és 80 kg. 40%-os kálisó elszórása nagyon előmozdítja a bőséges maghozamot és fokozza a lenmag olajtartalmát és duzzadt szemeket fejleszt. A két műtrágyafélt össze is lehet egymással és a péti só járandósággal keverni. A péstisó a gyorsabb növekedést és a haragos zöld sztrná elbokrosodást segíti elő. Elvetése március hónapban, ha a talaj jól felszikkadt kezdhető el és április derekáiig folytatható dupla sortávolságra, 80 literrel, amikor a szokásos gázfoltok jelentkezése esetén meg lehet kapálni ludtálp alakú kapálógépekkel, vagy kézi hágymakáppal legalább a gyomos foltokon. Gyorsan fejlődik,

elég magasra megnő és könnyen el lehet érní a 7 és 9 mázsás holdankénti átlagtermést. Az olajmagnak való len közép magas szárú és nagy toku szokott lenni, azelőtt

Bácsme gyében az északi szárazabb fekvésű járásokban nagy arányban természetléték negyedszáz éven keresztül, biztos és jó eredményel, mindazon talajokon, ahol a cukorrépa megtermett. Kék virágai, mint a tenger hullámai festői látványt nyújtottak. Arató munkásoknak a lenmag rész helyett kívánságukra más gabonából cserélt át az aratórészt. Nemcsak a szicíliai nagytoku fajta, de a magyarországi olajmaglen is nagy és állandó eredményeket adott és a mostani években szalmáját is átveszik a gyárak szövési és fonási célokra, mert új eljárással összekeverve hasznosítani tudják. Azelőtt a matrácokba használták, de most műszövetnek tudják feldolgozni. Jól kezelt táblákon meg is dől nagy szalmatömegjeivel, mert a nedves évjáratokat nagyon kedveli; a földet javítja, utána kitűnő buzatermés nyerhető learatásánál középéretten kell vágni, hogy tokjai ne töredezenek. Közönséges cséplőgéppel igen jól elcsépelhető és kitiszítható. Műtrágya használat mellett duzzadt tartalmu olajdus magjai fejlődnek és igen kevés lesz a másodrendű, vagy rosta alj belőle. A magtárban vékonyan eltergetve kell kezelni és gyakran forgatni az átadás és elszállítás idejéig. Növényi és rovarellenesége nincs, vetőmagját pácolni nem kell, olajpogácsája kitűnő takarmány, melyet a tehének, hizómarhák és juhok nagyon kedvelnek és sok tejet adnak tőle. Gyengébb lazaterületű homokos fekvésekbe nem való és aránylag legkevesebb munkaköltségen lehet termelését elvégezni. Előbb kisebb táblákra bevezetve évente szaporítani tudjuk vetésterületét. Az építési, festési és hadfelszerelési iparban is nélkülözhetetlenek a lenmagból nyert kence olajok. Honvédelmi kötelesség termelését minél nagyobb arányban kiterjeszteni, országunk és a baráti államok részére és jelentkezni a szerződés megkötésére

Egy kiló zsiradékért ugyanannyi mosószappant kapnak a falusiak

A vidék, főleg az elhagyatottabb falu szappanellátásának biztosítására a közellátásügyi minisztérium nemrégén életre hívta a vidéki körzeti szappanfőzők rendszerét, amely már az eddigi rövid működése után is bebizonyította életrevalóságát és eredményességét. A körzeti szappanfőzőknek az a feladata, hogy

a lakosság úgynevezett technikai zsiradékát, amely lugkó hiányában veszendőbe megy, megmentse a közösség számára.

Minden törvényhatóság területén, a közjóléti szövetkezetek bevonásával, az iparjogosi tványval rendelkező szappanfőző mesterekkel olyan megvezést létesítettek, amely szerint az iparos a kerületi szerv útján rendelkezésére bocsátott nyersanyagot bér munka formájában szappanná feldolgozza. A hatóság vagy az általa megbízott szövetkezet a szükséges nyersanyagot a lakosság körében gyűjti össze oly feltétellel, hogy

minden zsiradékbeszolgáltatónak egy kg. zsiradékért egy kg. egységes mosószappant ad.

Az eddigi eredmény sok helyen felül is multa a várakozást, mert a begyűjtött zsiradékból rendszerint kétszerannyi mosószappant tudnak előállítani, mint amennyit cserébe a zsiradék birtokosainak adnak. Így tehát helyenként jelentékeny mennyiségű fölösleg mutatkozik a kiosztásra váró mosószappanokban. Ezeknek hasznosítására pedig legjobb és legszociálisabb alkalom az, hogy

a falu legszegényebb rétegét a helyi jótékonyági szervek útján a lehető legjutányosabb árért vagy esetleg teljesen ingyen mosószappannal lássák el.

Hisz köztudomású, hogy a falusi lakosságnak ez a rétege mosószappan dolgában is a legnagyobb mértékben elhagyatott. Sok helyen a gazdasági cselédség azelőtt konvencióban háziszap-

port is kapott a gazdájától. A rosszabbodó viszonyok azonban ezeket a szokásokat megszüntették. A cselédség tehát kénytelen lehetetlen zrsorparakért vásárolni szappant, hogy tisztítókodási igényeit legalább részben kielégíthesse.

A körzeti szappanfőzők működése az ország egyes helyein is sok kívánnivalót hagy fenn maga után. Ezért a közellátási miniszter újabb leírásban felhívta erre a törvényhatóságok figyelmét.

Ahol a körzeti szappanfőzőket a hatóságok még nem rendelték el, annak sürösen tegyenek eleget.

Különösen nagyon fontos ez most a disznóolesi szezon alatt, amikor az egyes háztartásokban jelentékeny mennyiségű zsiradékvadék gyűl össze. Ezek pedig megfelelő felvevő szerv híján veszendőbe mennek.

A nyulbőr ára. A közellátásügyi miniszter megállapította a belföldi eredetű mézei és házi nyers nyulbőr legmagasabb ipari árát, valamint a belföldi eredetű nyers nyulbőrök forgalombahozatalával foglalkozó kereskedők legmagasabb bruttó hasznát.

A kereskedelmi miniszter fogja megállapítani a piaci helypénzt. Eddig egyes városok és községes maguk állapították meg a piaci helypénzt. A közeljövőben a helypénzek összegét a kereskedelem- és iparügyi miniszter állapítja meg, hogy lehetőleg országszerte egységes rendszer alakulhasson ki. A helypénzbevétel ezek után is a községeket fogja megilletni.

Uj férfiszabói árak. A mérték után dolgozó férfiszabóipar kezdeményezésére tárgyalások kezdődtek a szabóipari árak újabb megállapítása ügyében. A rendelettervezet bruttó haszonkulcsot állapít meg, amelynek nagysága változik aszerint, hogy a szabó iparát lakásán vagy külön műhelyben végzi-e. Meghatározza az új rendelet a szabó által raktáron tartott szövetek után felszámítandó hasznát is. (Magy. Tud.)

Pénzhigulás és drágaság Egyiptomban. Ankarából jelentik: Kairói jelentés szerint Egyiptomban a pénzforgalom erősen megduzzadt. A pénzhigulás az árak erős emelkedésében mutatkozik. (MTI)

Veszlegzár alá helyezték Dániában — a verebeket

Kiderült, hogy a veréb viszi szét az állati tudóvész bacillusait

Nemzetgazdasági szempontból nagyfőntosságu felfedezésként számol be a Grenzboten kopenhágai tudósítója arról, hogy egy dán állatorvos kimutatta: a veréb viszi át egyik állatról a másikra a tudóvész bacillusait. Jelentős ez a megállapítás azért, mert a szakemberek eddig azt hitték, hogy a házi veréb immunis a tudóvészszel szemben.

A dán állatorvos, akét a tudóvész köze lebról nem nevez meg, egy lollaendí majorságban lett arra figyelmes, hogy mielőtt a tehének megkapták a tudóvészt, előbb egy távolabb eső baromfiudvarban pusztított végig a tudóvész. Észrevette azt is, hogy a verebek, amelyek a baromfiak etetésékor a baromfiudvarban szemezgettek, később amikor a tehének kaptak takarmányt, a baromfiudvarból az istállóba repültek s ott a jászol szélén elhelyezkedve várják az alkalmat, amíg a tehének szája alól elcsiphetik a takarmányból kihulló magvakat. Így jött az állatorvos arra a gondolatra, hogy a baromfi tudóvész bacillusait a verebek viszik át a tehénekre. A gondolat helyesnek bizonyult, mert az elfogott verebek májában ki lehetett mutatni a bacillusokat.

A felfedezés nyomán a dán kormány fel is szólította a tudóvész területet gazdait, hogy az istállóba ne engedjék be a verebeket. Tegyenek meg továbbá mindent, hogy az állatok etetésénél távolítsák a verebeket. Megindult a kérdés rendszeres tudományos vizsgálata is. Utóbbi egyik mozzanatként említi a Grenzboten tudósítója, hogy Seeland több majorságában, ahol tudóvész sertéseket állapítottak meg, a befogható verebek 12 százalékának belső szerveiben megtalálták a tudóvész bacillusait.

SPORT

Február 28-án kezdődik a Nemzeti Bajnokság tavaszi fordulója

A MLSz most hozta nyilvánosságra a NB I. tavaszi fordulójának sorsolását, mely szerint a mérkőzések február 28-án kezdődnek és június 20-án fejeződnek be. A sorsolás nagyon jól sikerült. Majdnem minden vasárnap lesz egy „nagy” mérkőzés, amely döntő módon fogja befolyásolni a bajnoki tabella alakulását. Az első „nagy” mérkőzés már március 14-ére esik, amikor a régi riválisok a Ferencváros és Ujpest mérkőzést rendezik.

A nemzetközi válogatott mérkőzések terén még nem tisztázódott minden. Egyelőre csak Svájc és Bulgária elleni mérkőzések vannak bebiztosítva, míg a svéd és német mérkőzések és

annak időpontjai még bizonytalanok. Válogatott csapatunk május 16-án játszik Svájcban és június 13-án Bulgáriában.

A NB III. tavaszi forduló sorsolását az MLSz még nem hozta nyilvánosságra, s valószínűleg ezek egy-két héttel később fognak elkezdődni, tekintettel arra, hogy ezekben a csoportokban csak 14 csapat szerepel, míg a NB I-ben 16. De nincs kizárva, hogy az NB III. mérkőzései is február 28-án kezdődjenek. Minden esetre a csapatok már hozáláthatnak az edzéshez tekintet nélkül arra, hogy egy, vagy két héttel előbb kezdődnek-e el a bajnoki mérkőzések.

Továbbra is megmarad az N. B. III.

Az utóbbi időben olyan hírek terjedtek el, hogy a MLSz új vezetősége be akarja szüntetni a NB III. bajnokságot. Erre vonatkozólag Barcsai János, a MLSz új ügyvezetője nyilatkozatot adott ki a nyilvánosságnak, amelyben kifejtette, hogy a NB III. intézménye eddig nagyon is jól bevált és hogy annak megszüntetéséről szó sem lehet. Csupán csak arról volt szó, hogy esetleg az egyes csoportok ügyvezetését a kerületek kapják meg. Ennek is csak az volna a célja, hogy az egyes ügyek gyorsabb elintézését nyerjenek, míg a teljes irányítás továbbra is (pl. a sorsolás) a MLSz hatáskörébe tartozna. De ez is csak egyelőre terv, mert a többi sürgősebb dolgok elintézése végett ezt a kérdést még nem volt módjában a szövetségnek részletesebben áttanulmányozni.

Ezek szerint tehát mindazok a hírek, me-

lyek a DB III. megszüntetésére vonatkoznak, teljesen alaptalanok, ami minden bizonnyal nagy örömet fog hozni úgy az érdekelteket egyéseitek mind a közönség körében.

Kulcs sport hírek. Az őszi szezonban olyan kitűnően szereplő KAFK az új évben új tervvel és megerősítve indul a tavaszi szezon elé. A csapat a téli hónapok alatt is tartott edzéseket Mahr Ferenc irányításával. Ezekben az edzéseken a csapat minden egyes tagja részt vesz. Február végén a játékosok már a pályán tartják meg edzéseiket. — A KAFK január 31-én tartja meg tisztújító közgyűlését. Az egyesület elhatározta, hogy a pályát átalakítja és berendezi. Az új terv szerint harminc méteres lelátó épül alatta modernül berendezett öl-

tözőkkel és fürdővel. Az átalakítás során megvalósul a régen óhajtott ugró- és futópálya terve is.

AZ MLSZ VIDÉKRE KÜLDI VÁLOGATOTT CSAPATAIT?

A Labdarúgók Szövetségének eddig csak két külföldi ellenfele van tavaszra: Svájc és Bulgária. A tavaszi ünnepnapokkor ezért vidékre szándékozik küldeni válogatott csapatait. A tervek szerint Békéscsaba, Győr, Kaposvár, Kassa, Pécs, Sopron és Szabadka kapna magyar válogatott csapatot ellenfelül.

AZ OLASZ LABDARUGÓ „ÉLETBIZTOSÍTÁST” KAPNAK

Ridolfi márká és az I. osztályú olasz labdarúgóegyesületek vezetői megállapodtak abban, hogy az egyesületekhez két játékost évről-évre növekvő külön prémiummal jutalmazzzák, amelynek felét kapja kézhez a játékos, a felét pedig takarékpénztárba teszik, amely biztosítást szolgál a játékosnak arra az időre, amikor már befejezte labdarúgó pályafutását.

MARZI A LEGJOBB OLASZ TÖRVIVÓ

Firenzében nagyszabású törvényesítést rendeztek, amelyben öt osztályban Olaszország összes törvívói résztvettek. Az I. osztályt Marzi nyerte meg veretlenül Montagná előtt.

NÉMETORSZÁG ELSŐ VÁLOGATOTT MÉRKŐZÉSEI AZ ÚJÉVBEN

A német sportfőhatóság engedélye alapján január 24-én bonyolítják le Boroszlóban a német-svéd ökölvívó, január 31-én Nürnbergben a német-olasz görögromai birkózó mérkőzéseket.

FRANCIA-PORTUGÁL LABDARUGÓ MÉRKŐZÉS LESZ

A német megszálló hatóságok hozzájárulásával, valamint Pascot testnevelési főbiztos engedélyével a francia labdarúgó szövetség megállapodott a portugál labdarúgó szövetséggel, hogy április 18-án Lisszabonban válogatott mérkőzést játszanak.

Magányos ház a domboldalon

A Délvidék regénye

(69)

— De még akkor, is érdemes volt ennyi gázságot elkövetni és annyi pénzt elkölteni, mikor Lee pár száz dollárért bárkinek odaadta volna a birtokot?

Weir tanácsstalanul nézett maga elé.

— Meg azután — folytatta — mi köze volt Lee birtokának önhöz? Mert hiszen őt már akkor célba vették, mikor még azt se tudta, hogy Lee Cowdin a világon van.

— Ez igaz — mormolta Weir. — Birkett már attól fogva utánam vetette magát, amióta idejöttem.

— Észrevette, hogy miért?

— Nem. Birkett sohasem játszik nyílt kártyákkal... Nincs talán petróleum vagy más efféle Lee területe alatt?

— Seholy az egész parton. Legalább sohasem hallottam róla.

— Nézzük csak meg a térképet — indítványozta Weir.

Kiterítette az asztalra a térképet és mindketten fölébe hajoltak. — Régi felvétel, — mondta Frank — de ezen a vidéken a viszonyok nem igen változnak. A birtok legértékesebb része az a lapos terület, mely a mocsártól északra fekszik. A háború előtt itt nőtt a legjobb dohány az egész környéken. A Cowdin-ok eredetileg ennek köszönhették gazdagságukat. De most csupa bozót meg gyalogfenyő. Az irtás többre kerülne, mint amennyit az egész megér.

— Ezek nem gazdálkodni akartak rajta — mondta Weir szárazon.

Osszecsavarta a térképet. — Holnap elmegyek az öreg Adam Souter-hez — mondta. — Ezt nem találhatják gyanúsának, mert csak ter-

mészetes, hogy megköszönöm, amiért jót állt értem. Talán mondhat valamit...

XXIV.

Másnap már korán reggel látogató jött Weirhez. Gus Riordan volt, a legnagyobb bolt tulajdonosa Kentvilleben, kövér, kedélyes modoru és ravasz tekintetű ember. Ezuttal semmiféle hajlandóságot se mutatott a kedélyeskedésre, hanem egyenesen rátért a dologra.

Fél órával utóbb, mikor távozott, Weir sé káprázó szemmel nézett a hatszáz dollárról szóló csekkre, mely ott feküdt az asztalán...

A vétel egyik feltétele az volt, hogy Weir távozik és mindent úgy hagy, ahogy van. Bement a hátsó szobába, összecsomagolta a holmiját és egy óra múlva utolszor zárta be maga mögött a műhely ajtaját. Előzőleg telefonozott Franknak. Okosabbnak látszott, ha nem megy el a serifhez.

Weir a kulcsot leadta Riordan boltjában, a csekket beváltotta a bankban és északi irányban elrobogott a kocsián. Néhány járókelő utánanézett. Senki se kívánt neki szerencsés utat.

Tizenegy óra körül járt az idő, mikor befordult Adam Souter udvarába. Apa és fia együtt voltak és arckifejezésükről le lehetett olvasni, hogy Weir megérkezése heves szóváltást szakitott félbe. Earl bosszus pillantással hátat fordított Weirnek. Feszülten hallgatódzott. Adam kinyújtott kézzel sietett Weir elé és kissé siralmas kísérlettel iparkodott feszültségét látszani.

— Hozta Isten, fiam!

Weir félt a beszélgetéstől, mely elkövetke-

zendő volt. Hogyan kerülje el, hogy megbántsa a derék öreget, ki olyan jó volt hozzá? Hangosan, hogy Earl is meghallja, felelt az üdvözlésre:

— Jöttem megköszönni, amit tegnap tett értem. Amíg a tárgyalásra vissza nem kell jönnöm, elmegyek innen.

— Ne is beszéljen róla — hangoskodott az öreg. — Bárkinek megtettem volna... bárkinek! No, de menjünk be.

Bevezette Weirt az ebédlőbe, mely egyúttal nappali is volt. Az ablakok nyitva voltak és Weirnek nem volt semmi kétsége, hogy valaki hallgatódzik alattuk. Adam rözsás arca hamuszínűre vált és jóságos szemében szomorúság tükröződött.

Pár közömbös megjegyzés után mindketten kényelmetlenül elhallgattak. Az udvarról kocsi-zörgés hallatszott és Adam az ablakhoz lépett. — Nem nekem szól — mondta. — Henry Peet jött. Earl egyik barátja.

— Én utánam kémkedik — felelt Weir. Adam zavart pillantást vetett reá. — Menjünk át a másik szobába — mondta.

Itt az ablakok zárva voltak. Látszott, hogy ebben a szobában nem szoktak megfordulni, a levegőben valami áporodott hűvösség volt és a por zavartalanul lepte be a butorokat

Folytatjuk.

Apróhirdetések

Kisegítő (kifutónő) félnapos elfoglaltságra felvesszünk Stevó trafik a lánban. a-2907-f

Telefonszámunk 2-07.

Megérkeztek nemesalmák, Vonathán, Maschanski, narancs, citrom. Kapható nagyban és kicsinyben Hocknál, Zombor, avumölcs piac. Tel. 324. a-2938